

ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ 12 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2011

Στο πλαίσιο του διεπιστημονικού διατμηματικού μαθήματος ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΠΟΛΙΤΗΣ (3 Δ. Μ. και 5 ECTS), το οποίο διδάσκεται το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 στο Πανεπιστήμιο μας με τη θεματική ενότητα «ΠΑΙΔΕΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ» για τις προπτυχιακές φοιτήτριες/ προπτυχιακούς φοιτητές θα πραγματοποιηθεί μάθημα από τον

Κωνσταντίνο Καφέτσιο

(Επίκουρος Καθηγητής Κοινωνικής και Οργανωτικής Ψυχολογίας
στο Τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης)

με θέμα

**«Κοινωνικές και Ψυχολογικές Διαστάσεις του Ευ-Ζην: Επιπτώσεις για μια
Ανθρωποκεντρική Ανάγνωση της Ανάπτυξης»**

**την Τετάρτη 12 Ιανουαρίου 2011 στις 18.00
στην αίθουσα του Επιμελητηρίου Ηρακλείου, Κορωνοιάου 9**

Περίληψη

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται ένα έντονο ενδιαφέρον στις κοινωνικές επιστήμες και τις επιστήμες της συμπεριφοράς για τις πηγές και τις επιπτώσεις της ευτυχίας και της ικανοποίησης από τη ζωή, δραστηριότητα που έχει οδηγήσει σε μια πολυπαραγοντική και πολυεπίπεδη διαπίστωση του ευ-ζην (well-being). Η ψυχολογική έρευνα και σκέψη έχει προχωρήσει σημαντικά στην κατανόηση ατομικών και κοινωνικών παραγόντων που επηρεάζουν το ευ-ζην, την υποκειμενική ικανοποίηση και το νόημα στη ζωή, την ευτυχία και ευημερία ατόμων και κοινωνικών συνόλων (Diener et al., 1999· Fredrickson, 2003· Gilbert, 2006· Haidt, 2006· Lyubomirsky, 2001). Αυτές οι αναλύσεις έχουν πληροφορήσει τη σκέψη σε περιοχές όπως τα οικονομικά της ευημερίας, το κοινωνικό κεφάλαιο και την κοινωνική ανάπτυξη (π.χ., Layard, 2002, 2010· Oswald, & Wu, 2010· Stiglitz, 2009) καθώς οι αναλυτές ενσκήπτουν σε αρχές και ευρήματα της ψυχολογίας για να κατανοήσουν λιγότερο ή περισσότερο υποκειμενικούς παράγοντες που καθορίζουν τα επίπεδα ευ-ζην διαφορετικών κοινωνικών ομάδων.

Η παρουσίαση θα αναλύσει και θα συζητήσει τις ψυχολογικές και τις κοινωνικές συνιστώσες του ευ-ζην. Το κύριο επιχείρημα της παρουσίασης είναι ότι γνωστικές και θυμικές διαδικασίες που οδηγούν σε επαναλαμβανόμενα, σταθερά, και αναμενόμενα συναισθήματα χαράς και ευτυχίας πηγάζουν τόσο από ατομικές νοηματοδοτήσεις και από

πολιτισμικά πληροφορημένες κατασκευές του εαυτού όσο και από και νόρμες και κανόνες κοινωνικής συμπεριφοράς και κοινωνικής διασύνδεσης. Η κατανόηση του ευ-ζην δεν αφορά ατομικούς παράγοντες διάθεσης και προδιάθεσης αλλά (κυρίως) διαρθρώσεις του ‘κοινωνικού ζώου’ (Aronson, 1994).

Με βάση τα παραπάνω και με τη βοήθεια του ακροατηρίου θα αναζητηθούν οι επιπτώσεις των παραπάνω για μια ανθρωποκεντρική ανάγνωση της ανάπτυξης.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Aronson, E. (1994). *The Social Animal*. San Francisco: Freeman & Co.

Diener, E., Suh, E., Lucas, R., & Smith, H. (1999). Subjective well-being: three decades of progress. *Psychological Bulletin*, 125, 276–302.

Fredrickson, B.L. (2003). The value of positive emotions. *American Scientist*, 91, 330-335.

Gilbert, D. (2006) *Stumbling on Happiness*. Knopf, New York

Haidt, J. (2006). *The Happiness Hypothesis*. NY: Basic Books

Kafetsios, K. (2010, in press). The culture of happy relationships. In L. Bormans (Ed.). *The Worldbook of Happiness*. Belgium: Antwerp.

Layard, R. (2010). Measuring subjective well-being. *Science*, 327 (5965), 534-535.

Layard, R. (2002). ‘Rethinking public economics: implications of rivalry and habit’, *Centre for Economic Performance*, LSE, mimeo.

Lyubomirsky, S. (2001). Why are some people happier than others? The role of cognitive and motivational processes in well-being. *American Psychologist*, 56, 239-249.

Markus, H., & Kitayama, S. (1991). Culture and self: Implications for cognition, emotion and motivation. *Psychological Review*, 98, 224-253.

Oswald, A.J., & Wu, S. (2010). Objective confirmation of subjective measures of human well-being: Evidence from the U.S.A. *Science*, 327 (5965), 576-579.

Powdthavee, N. (2008). Putting a price tag on friends, relatives, and neighbours: Using surveys of life satisfaction to value social relationships. *Journal of Socio-Economics*, 37, 1459-1480.

Oishi, S., Diener, E., Choi, D. W., Kim-Prieto, C., & Choi, I. (2007). The dynamics of daily events and well-being across cultures: When less is more. *Journal of Personality and Social Psychology*, 93, 685-698.

Stiglitz, J. (2009). *Commission on the Measurement of Economic Performance and Social Progress*. Commission of the Government of France, Paris, September

Veenhoven, R. (2006). Average happiness in 95 nations 1995–2005, World Database of Happiness, Rank Report 2006-1d, Internet: worlddatabaseofhappiness.eur.nl

<http://www.stiglitz-sen-fitoussi.fr/en/index.htm>

Σύντομο βιογραφικό σημείωμα του Διδάσκοντα

Ο Κωνσταντίνος Καφέτσιος είναι Επίκουρος Καθηγητής Κοινωνικής και Οργανωτικής Ψυχολογίας στο τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης. Είναι απόφοιτος του τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Α.Π.Θ. και διδάκτορας του πανεπιστημίου Lancaster Αγγλίας. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα στη περιοχή της κοινωνικής ψυχολογίας των διαπροσωπικών σχέσεων και του συναισθήματος εστιάζονται σε λειτουργίες κοινωνιογνωστικών-σχεσιακών σχημάτων και συναισθηματικών διαδικασιών στη διαπροσωπική και κοινωνική διάδραση όπως και σε συναισθηματικές και πολιτισμικές διαστάσεις του ευ-ζην. Είναι συγγραφέας ή συν-συγγραφέας σε πάνω από 60 άρθρα, βιβλία και κεφάλαια και κριτής για περισσότερα από 40 διεθνή περιοδικά και ερευνητικούς οργανισμούς. Είναι μέλος του συντακτικού συμβουλίου έκδοσης του περιοδικού *Personal relationships* και *Interpersona* και αναπληρωτής διευθυντής σύνταξης του περιοδικού *Journal of Social and Personal Relationships*· επίσης, τακτικό μέλος της Διεθνούς Εταιρείας Μελέτης του Συναισθήματος (isre.org), και εκλεγμένο μέλος (2007-2009) της διοικούσας επιτροπής του Διεθνούς Συνδέσμου για τη Μελέτη των Διαπροσωπικών Σχέσεων (iaff.org).

Θέματα για εκπόνηση εργασιών

1. Αναλύστε και συγκρίνετε ενδοπροσωπικούς και διαπροσωπικούς ψυχολογικούς παράγοντες που συνεισφέρουν στα επίπεδα υποκειμενικής ευημερίας και χαράς. Ποιά η πιθανή συνεισφορά της σχετικής έρευνας και θεωρίας στην επανασχεδίαση κρατικών πολιτικών;
2. Αναλύστε παράγοντες του πολιτισμικού μορφώματος που μπορεί να ευθύνονται για διαπολιτισμικές διαφορές στο θετικό συναίσθημα και την υποκειμενική ευημερία; Πώς η σχετική έρευνα μπορεί να πληροφορήσει προγράμματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης μέσα και έξω από τους οργανισμούς;

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

Θέμα 1

Diener, E., Suh, E., Lucas, R., & Smith, H. (1999). Subjective well-being: three decades of progress. /Psychological Bulletin, 125,/ 276–302.

Layard, R. (2002). ‘Rethinking public economics: implications of rivalry and habit’, /Centre for Economic Performance, /LSE, mimeo.

Powdthavee, N. (2008). Putting a price tag on friends, relatives, and neighbours: Using surveys of life satisfaction to value social relationships. /Journal of Socio-Economics, 37/ , 1459-1480.

Θέμα 2

Fredrickson, B.L. (2003). The value of positive emotions. /American Scientist, 91,/ 330-335.//

Kafetsios, K. (2010, in press). The culture of happy relationships. In L. Bormans (Ed.). /The /
/Worldbook of Happiness./Belgium: Antwerp.

Kim, H. S., Sherman, D. K., & Taylor, S. E. (2008). Culture and social support. /American Psychologist, 63, /518-526.

Layard, R. (2010). Measuring subjective well-being./Science, 327 (5965),/534-535.

Scollon, C. N., Diener, E., Oishi, S., & Biswas-Diener, R. (2004). Emotions across cultures and methods. /Journal of Cross-Cultural Psychology, 35/, 304-326.

Σημείωση: Περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με το εν λόγω μάθημα στην κεντρική ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου μας (www.uoc.gr), όπως επίσης στο *studentsweb* (<https://student.cc.uoc.gr/>)